DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 24 maj 2007 *

I mål C-45/05,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nederländerna) genom beslut av den 2 februari 2005, som inkom till domstolen den 4 februari 2005, i målet

Maatschap Schonewille-Prins

mot

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (referent) och L. Bay Larsen,

* Rättegångsspråk: nederländska.

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 april 2006,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Maatschap Schonewille-Prins, genom E. Buys, direktör för Denkavit Nederland BV,

— Nederländernas regering, genom H.G. Sevenster och M. de Grave, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom T. van Rijn och F. Erlbacher samt M. van Heezik, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och efter att den 13 juli 2006 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets förordning (EG) nr 1254/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av

marknaden för nötkött (EGT L 160, s. 21), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97 (EGT L 204, s. 1), kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92 av den 23 december 1992 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystemet för vissa av gemenskapens stödsystem (EGT L 391, s. 36; svensk specialutgåva, område 3, volym 47, s. 107) och kommissionens förordning (EG) nr 2419/2001 av den 11 december 2001 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystem för vissa av gemenskapens stödordningar som infördes genom rådets förordning (EEG) nr 3508/92 (EGT L 327, s. 11). Denna begäran avser även giltigheten av artikel 21 i förordning nr 1254/1999.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan det på uppfödning av nötkreatur specialiserade jordbruksföretaget Maatschap Schonewille-Prins (nedan kallat Schonewille) och Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministern för jordbruk, natur och livsmedelskvalitet) (nedan kallad ministern) angående ministerns beslut att inte bifalla Schonewilles ansökan om slaktbidrag.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapslagstiftningen

3 Enligt artikel 11 i förordning nr 1254/1999 kan en producent som håller nötkreatur beviljas slaktbidrag som skall beviljas vid slakt av bidragsberättigande djur eller vid export av sådana till ett tredje land.

4 I artikel 21 i förordning nr 1254/1999 föreskrivs härvid följande:

"För att berättiga till direkta utbetalningar enligt detta kapitel skall ett djur identifieras och registreras i enlighet med förordning (EG) nr 820/97."

5 I skäl 18 i förordning nr 1254/1999 föreskrivs följande:

"Vid direkta betalningar bör de som håller de berörda djuren uppfylla gemenskapens relevanta regler för identifiering och registrering av nötkreatur..."

6 Rådets förordning (EG) nr 820/97 av den 21 april 1997 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur och om märkning av nötkött och nötköttsprodukter (EGT L 117, s. 1) upphävdes genom rådets förordning nr 1760/2000 med verkan från den 1 september 2000.

7 i skälen 4–7 i förordning nr 1760/2000 anges följande:

"Efter instabiliteten på marknaden för nötkött och nötköttsprodukter på grund av krisen med bovin spongiform encefalopati har den förbättrade insynen i villkoren för produktionen och saluföringen av berörda produkter, särskilt när det gäller att spåra dem, haft en positiv inverkan på nötköttskonsumtionen. För att behålla och öka

konsumenternas förtroende för nötkött, och för att förhindra att konsumenter vilseleds, måste regler utarbetas för hur konsumenterna skall upplysas genom en adekvat och tydlig märkning av produkten.

I detta syfte är det ytterst angeläget att införa ett effektivt system för identifiering och registrering av nötkreatur på produktionsstadiet ...

Genom de garantier som denna förbättring innebär kommer vissa krav av allmänt intresse att uppfyllas, särskilt skyddet av folk- och djurhälsan.

Följaktligen kommer konsumenternas förtroende för nötköttets och nötköttsprodukternas kvalitet att förbättras, en hög skyddsnivå för folkhälsan att behållas och marknaden för nötkött att ytterligare stabiliseras på ett hållbart sätt."

8 I artikel 7.1 i nämnda förordning föreskrivs följande:

"Varje djurhållare, med undantag för transportörer, skall

— föra ett aktuellt register,

— när databasen är fullt fungerande och inom en tidsfrist som fastställs av medlemsstaten och som omfattar mellan tre och sju dagar, till den behöriga myndigheten rapportera alla förflyttningar till och från anläggningen och alla djur som föds och dör i anläggningen, tillsammans med angivelser av de datum då detta skett. På begäran av en medlemsstat kan kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 23.2, fastställa under vilka förhållanden medlemsstaterna får förlänga den maximala tidsfristen och fastställa särskilda regler för förflyttningar av djur för bete under sommaren på olika platser i bergen."

9 I artikel 22.1 i förordning nr 1760/2000 föreskrivs följande:

"Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att garantera att bestämmelserna i denna förordning efterlevs...

De påföljder som medlemsstaterna ådömer djurhållarna skall stå i proportion till hur allvarliga överträdelserna är..."

10 I artikel 11.1 i förordning nr 3887/92 föreskrivs följande:

"De sanktioner som fastställs i denna förordning skall inte påverka de ytterligare sanktioner som fastställts på nationell nivå."

11 Förordning nr 3887/92 upphävdes den 1 januari 2002 genom förordning nr 2419/2001.

12 I artikel 44 i förordning nr 2419/2001 anges följande:

"1. Avdrag och avstängningar enligt denna avdelning skall inte tillämpas, om jordbrukaren har lämnat formellt korrekta uppgifter eller om han på annat sätt kan visa att han inte har gjort något fel.

2. Avdrag och avstängningar enligt denna avdelning skall inte heller tillämpas för de delar av stödansökan för vilka jordbrukaren skriftligen informerar den behöriga myndigheten om att ansökan är felaktig eller har blivit felaktig sedan den lämnades in, under förutsättning att jordbrukaren inte har informerats om den behöriga myndighetens avsikt att genomföra en kontroll på plats och att myndigheten inte redan har informerat jordbrukaren om att felaktigheter förekommer i ansökan.

Jordbrukarens meddelande enligt första stycket skall innebära att stödansökan anpassas till den faktiska situationen."

13 I artikel 45 i förordning nr 2419/2001 föreskrivs följande:

"1. För nötkreatur som omfattas av en ansökan om djurbidrag skall artikel 44 tillämpas på fel och ofullständigheter i databasuppgifter från den tidpunkt då stödansökan lämnas in.

2. För nötkreatur som eventuellt kan omfattas av en stödansökan skall avdrag och avstängningar enligt artikel 39 inte tillämpas, om jordbrukaren meddelar ändringar

och justeringar av uppgifter i databasen till den behöriga myndigheten, under förutsättning att jordbrukaren inte har informerats om den behöriga myndighetens avsikt att genomföra en kontroll på plats."

14 I artikel 47.2 i förordning nr 2419/2001 anges följande:

"Om inte annat sägs i artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 2988/95, skall avdrag och avstängningar enligt den här förordningen inte påverka tillämpningen av ytterligare påföljder enligt andra bestämmelser i gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning."

Den nationella lagstiftningen

15 I den nederländska förordningen om identifiering och registrering av nötkreatur av år 1998 från producentorganisationen för nötkreatur och kött (Verordening identificatie en registratie runderen 1998 van het Productschap Vee en Vlees) (nedan kallad PVV-förordningen) föreskrivs följande:

"Artikel 12

1. Djurhållare, med undantag av transportörer, skall noggrant och uttömmande i registret registrera de uppgifter som avses i artiklarna 4.3 och 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 820/97.

...

Artikel 13

1. Djurhållare, med undantag av transportörer, skall inom tre arbetsdagar meddela myndigheten de uppgifter som avses i artikel 12.1 i denna förordning ..."

16 Föreskrifter om rätten till slaktbidrag finns i förordningen om gemenskapsbidrag för djur (Regeling dierlijke EG-premies, Stcrt. 1996, n° 80) (nedan kallad Regeling).

17 I artikel 2.3.2 i Regeling föreskrivs följande:

"Producenter är, efter ansökan, berättigade till bidrag vid slakt eller export till tredjeland av ett nötkreatur som vid tidpunkten för slakten eller exporten till tredjeland är åtminstone 8 månader gammalt enligt uppgifterna i registret för identifiering och registrering i enlighet med bestämmelserna i denna Regeling och förordningarna nr 1254/99 och nr 2342/99."

18 I artikel 2.4b.2 i Regeling anges följande:

"Ansökan om bidrag för slakt av nötkreatur i ett i Nederländerna beläget slakteri skall lämnas in genom en anmälan av det berörda slakteriet till registret för identifiering och registrering i enlighet med bestämmelserna i PVV-förordningen."

19 I artikel 4.9 i Regeling föreskrivs följande:

"1. Bidrag skall inte utgå för nötkreatur avseende vilka producenten inte inom 25 dagar har uppfyllt sina skyldigheter enligt PVV-förordningen att göra en anmälan till registret för identifiering och registrering avseende födelsedatum, datum för ankomst till eller avfärd från anläggningen, slaktdatum eller dag för export till tredjeland, såvida anmälningsskyldigheten i fråga har uppkommit den 1 januari 2000 eller senare.

2. Bidraget skall reduceras med 25 procent för nötkreatur avseende vilka producenten inte i rätt tid, men dock inom 25 dagar efter den berörda händelsen, har uppfyllt sina skyldigheter enligt PVV-förordningen att göra en anmälan till registret för identifiering och registrering avseende födelsedatum, datum för ankomst till eller avfärd från anläggningen, slaktdatum eller dag för export till tredjeland, såvida anmälningsskyldigheten i fråga har uppkommit den 1 januari 2000 eller senare."

Tvisten vid den nationella domstolen och frågorna

20 Den 1 februari 2001 ansökte Schonewille om ett slaktbidrag för 365 nötkreatur i enlighet med Regeling.

21 Genom beslut av den 24 juni 2002 meddelade ministern Schonewille att av de nötkreatur som avsågs i ansökan om bidrag för år 2001 uppfyllde endast 260 nötkreatur helt eller delvis villkoren för att detta bidrag skulle beviljas.

22 Schonewille överklagade detta beslut genom skrivelse av den 23 juli 2002. Ministern fattade den 19 augusti 2002 ett beslut om ändring i vilket han fann att ytterligare 15 nötkreatur berättigade till det ovannämnda bidraget i dess helhet och att ett djur inte fullständigt uppfyllde kraven för att medföra rätt till bidrag.

23 Efter skriftväxling mellan parterna vid den nationella domstolen, varvid Schonewille vidhöll sitt klagomål, fattade ministern ett nytt beslut den 19 juni 2003. Han fann därvid att överklagandet inte kunde prövas i sak till den del det avsåg slaktbidraget för de 15 ytterligare nötkreatur som slutligen ansetts berättiga till bidrag och att överklagandet i övrigt saknade grund.

24 I detta beslut avslog ministern helt ansökan om bidrag för ett nötkreatur, med motiveringen att anmälan till registret för identifiering och registrering inte hade gjorts inom den tidsfrist som anges i artikel 4.9.1 i Regeling. Vidare minskade ministern det bidrag som hade sökts för en flock nötkreatur med 25 procent med stöd av artikel 4.9.2 i Regeling.

25 Den 30 juli 2003 väckte Schonewille talan mot beslutet av den 19 juni 2003 vid den hänskjutande domstolen.

26 Schonewille hävdade i målet vid den nationella domstolen att ministern felaktigt bedömt att den omständigheten att den dag då ett nötkreatur hade anlänt till en anläggning hade anmälts för sent till registret för identifiering och registrering gjorde det motiverat att inte bifalla eller att minska slaktbidraget. Enligt Schonewille skall frågan huruvida nötkreatur berättigar till bidrag bedömas uteslutande på grundval av artikel 21 i förordning nr 1254/1999. Eftersom det enligt denna artikel endast fordras att djuret skall identifieras och registreras i enlighet med förordning nr 1760/2000, anser Schonewille att ministern inte kan uppställa ytterligare krav för bidragsberättigande i samband med identifiering och registrering

av nötkreatur, såsom de krav avseende dag för anmälan till det ovannämnda registret som föreskrivs i artikel 4.9 i Regeling.

27 Enligt den hänskjutande domstolen avser den fråga som uppkommer i förevarande mål huvudsakligen huruvida ministern, med hänsyn till de oegentligheter som konstaterats i de anmälningar av datum för nötkreaturens ankomst till anläggningen som Schonewille lämnat till förvaltaren av registret för identifiering och registrering, med stöd av förordning nr 1254/1999 kan upphäva rätten till slaktbidrag helt eller delvis.

28 Under dessa omständigheter beslutade College van Beroep voor het bedrijfsleven att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1. Skall artikel 21 i förordning (EG) nr 1254/1999 tolkas så, att varje oegentlighet vid tillämpningen av förordning (EG) nr 1760/2000 med avseende på ett djur skall medföra en fullständig avstängning från slaktbidrag med avseende på djuret i fråga?

2. Om fråga 1 skall besvaras jakande, är artikel 21 i förordning (EG) nr 1254/1999 giltig, särskilt med hänsyn till följderna härav?

3. Skall artiklarna 44 och 45 i förordning (EG) nr 2419/2001 tillämpas på oegentligheter vid tillämpningen av förordning (EG) nr 1760/2000?

4. Om fråga 3 besvaras jakande, medför en korrekt tillämpning av artikel 45 i förordning (EG) nr 2419/2001 jämförd med artikel 44 att avstängning från slaktbidrag inte skall tillämpas vid oaktsamhet vid anmälan av uppgifter till databasen, om de lämnade uppgifterna, såsom i detta fall uppgifter om datum för ankomst till anläggningarna, är helt korrekta (och har varit det från början och därför inte har behövt ändras)? Om detta inte gäller all oaktsamhet, gäller det i en situation som den i förevarande mål, i vilken oaktsamheten bestod i att uppgifter lämnades (några dagar eller veckor) för sent, fastän slakten skedde långt senare?

5. Skall artikel 11 i förordning (EG) nr 3887/92, artikel 22 i förordning (EG) nr 1760/2000 eller artikel 47.2 i förordning (EG) nr 2419/2001 tolkas så att en medlemsstat är behörig att genom nationella sanktionsåtgärder säkerställa att förordningen efterlevs genom att på nationell nivå föreskriva om avstängning från rätten till slaktbidrag enligt gemenskapsrätten eller genom att göra avdrag?

6. Om fråga 5 helt eller delvis besvaras jakande, skall de undantag från gemenskapsrättsliga avdrag och avstängningar som föreskrivs i gemenskapsrätten, särskilt i artiklarna 44 och 45 i förordning (EG) nr 2419/2001, tillämpas på motsvarande sätt på nationella avdrag och avstängningar?

7. Om fråga 6 besvaras jakande, medför en korrekt analog tillämpning av artikel 45 i förordning (EG) nr 2419/2001 jämförd med artikel 44 i samma förordning att oegentligheter i samband med anmälan av uppgifter till databasen, och särskilt att uppgifter lämnas för sent, inte kan medföra en avstängning från rätten till slaktbidrag, om de uppgifter som registrerats, såsom i detta fall uppgifter om datum för ankomst till anläggningen, i sak är helt korrekta?"

Frågorna

Den första frågan

29 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 21 i förordning nr 1254/1999 skall tolkas så att en underlåtelse att iaktta den frist för att anmäla till databasen att ett nötkreatur förflyttats till eller från en anläggning som föreskrivs i artikel 7 i förordning nr 1760/2000 medför avstängning från slaktbidrag med avseende på detta djur.

30 Enligt fast rättspraxis är det väsentligt att vid tolkningen av en gemenskapsrättslig bestämmelse inte bara beakta dess lydelse, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i (se bland annat dom av den 13 november 2003 i mål C-294/01, Granarolo, REG 2003, s. I-13429, punkt 34, och av den 7 december 2006 i mål C-306/05, SGAE, REG 2006, s. I-11519, punkt 34).

31 Enligt lydelsen i artikel 21 i förordning nr 1254/1999 skall nötboskap "identifieras och registreras i enlighet med förordning [nr 1760/2000]" för att berättiga till slaktbidrag.

32 Det framgår tydligt av lydelsen i den ovannämnda artikeln att för att erhålla slaktbidrag bör, såsom framgår av skäl 18 i förordning nr 1254/1999, de som håller de berörda djuren uppfylla gemenskapens relevanta regler för identifiering och registrering av nötkreatur.

33 Domstolen anger vidare att det i skäl 28 i förordning nr 2419/2001 uttryckligen anges att "[e]n korrekt identifiering och registrering av nötkreatur är ett villkor för ... berättigande [till slaktbidrag] enligt artikel 21 i förordning ... nr 1254/1999".

34 Vidare skall, såsom erinras om i skäl 8 i förordning nr 1760/2000 "djur som är föremål för handel inom gemenskapen ... identifieras enligt kraven i gemenskapens bestämmelser och registreras på ett sådant sätt att den anläggning, central eller organisation som djuren ursprungligen kommer ifrån eller har passerat på vägen kan spåras [och] dessa system för identifiering och registrering [skall] före den 1 januari 1993 ... utvidgas till att omfatta även förflyttning av djur inom de enskilda medlemsstaternas territorier".

35 Särskilt i fråga om registrering av nötkreatur föreskrivs härvid i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 att varje djurhållare "inom en tidsfrist som fastställs av medlemsstaten och som omfattar mellan tre och sju dagar, till den behöriga myndigheten [skall] rapportera alla förflyttningar till och från anläggningen och alla djur som föds och dör i anläggningen, tillsammans med angivelser av de datum då detta skett. På begäran av en medlemsstat kan kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 23.2, fastställa under vilka förhållanden medlemsstaterna får förlänga den maximala tidsfristen och fastställa särskilda regler för förflyttningar av djur för bete under sommaren på olika platser i bergen."

36 Domstolen konstaterar att lydelsen i den ovannämnda bestämmelsen är tvingande och att den innehåller en detaljerad beskrivning av omfattningen av djurhållarnas anmälningsskyldighet och en exakt angivelse av deras frist för att uppfylla denna skyldighet.

37 Domstolen anger vidare att det i slutet av den ovannämnda bestämmelsen på ett exakt sätt anges hur den ovannämnda fristen kan förlängas. Exakta uppgifter om dessa förfaranden skulle emellertid sakna ändamålsenlig verkan om det stod djurhållarna fritt att inte iaktta denna frist.

38 Härav följer att denna bestämmelse skall tolkas så att den innebär att varje djurhållare är skyldig att iaktta den föreskrivna fristen när han anmäler till databasen att ett enskilt nötkreatur förflyttats till eller från hans anläggning.

39 En sådan tolkning motsvarar i övrigt den uttryckliga formuleringen i artikel 9 i kommissionens förordning (EG) nr 911/2004 av den 29 april 2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 beträffande öronmärken, pass och register på anläggningarna (EGT L 163, s. 65), enligt vilken djurhållaren skall göra denna anmälan inom en frist av mellan tre och sju dagar.

40 Denna tolkning stöds dessutom av målen för förordning nr 1760/2000 som, vilket framgår av skälen 4–7 i denna förordning, består i att förbättra konsumenternas förtroende för nötköttets och nötköttsprodukternas kvalitet, bibehålla skyddet av folkhälsan och att stabilisera marknaden för nötkött på ett hållbart sätt.

41 För att dessa mål skall kunna uppfyllas är det oundgängligt att systemet för identifiering och registrering av nötkreatur alltid är effektivt och fullständigt för att, bland annat, ge de behöriga myndigheterna möjlighet att i fall av epizooti snabbt lokalisera ett djurs härkomst och att omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för att undvika risker för folkhälsan. Detta kan emellertid inte göras om djurhållaren inte inom den i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 föreskrivna fristen anmäler till databasen att ett av hans nötkreatur har förflyttats.

42 Det skall dessutom konstateras att skyldigheten att anmäla inom den i den ovannämnda artikeln föreskrivna fristen, förutom det där angivna undantaget, inte omfattas av något annat uttryckligt undantag i gemenskapsbestämmelserna, inte ens i bestämmelserna i förordning nr 1254/1999, enligt vilka slaktbidrag beviljas under förutsättning att de gemenskapsbestämmelser som är tillämpliga på identifiering och registrering av nötkreatur iakttas. Bestämmelserna i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 utgör en del av dessa bestämmelser.

43 Av det ovan anförda följer att den första frågan skall besvaras med att artikel 21 i förordning nr 1254/1999 skall tolkas så att underlåtelse att beakta den frist för att anmäla till databasen att ett nötkreatur förflyttats till eller från en anläggning som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 medför att detta nötkreatur inte kan berättiga till slaktbidrag och därmed att det avstängs från detta bidrag.

Den andra frågan

44 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida de följder av artikel 21 i förordning nr 1254/1999 som beskrivits i svaret på den första frågan är oproportionerliga och därför medför att denna bestämmelse är ogiltig.

45 Domstolen erinrar om att det enligt proportionalitetsprincipen, som ingår bland gemenskapsrättens allmänna principer, fordras att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå de legitima mål som eftersträvas med reglerna i fråga. Detta innebär att när det finns flera ändamålsenliga åtgärder att välja mellan skall den åtgärd väljas som är minst betungande och att vållade olägenheter inte får vara orimliga i förhållande till de eftersträvade målen (se bland annat dom av den 5 oktober 1994 i de förenade målen C-133/93, C-300/93 och C-362/93, Crispoltoni m.fl., REG 1994, s. I-4863, punkt 41, och av den 5 maj 1998 i mål C-157/96, National Farmers' Union m.fl., REG 1998, s. I-2211, punkt 60).

46 Vad beträffar domstolsprövningen av de ovannämnda villkoren, har gemenskapslagstiftaren på den gemensamma jordbrukspolitikens område ett utrymme för skönsmässig bedömning som motsvarar det politiska ansvar som lagstiftaren har tilldelats genom artiklarna 34 EG–37 EG. Följaktligen kan en åtgärd på detta område förklaras ogiltig endast om den är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som den behöriga institutionen eftersträvar (se domarna i de ovannämnda förenade målen Crispoltoni m.fl., punkt 42, och i det ovannämnda målet National Farmers' Union m.fl., punkt 61).

47 Det skall härvid preciseras att när gemenskapslagstiftaren har fastställt krav för bidragsberättigande, utgör den avstängning som följer av att ett av dessa villkor inte har iakttagits inte en sanktionsåtgärd utan är endast en följd av att de villkor som

föreskrivs i lagen inte har iakttagits (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 november 2004 i mål C-171/03, Toeters och Verberk, REG 2004, s. I-10945, punkt 47).

48 Enligt artikel 21 i förordning nr 1254/1999 beviljas slaktbidrag under förutsättning att gemenskapsbestämmelserna i förordning nr 1760/2000 gällande identifiering och registrering av nötkreatur iakttas. Bland dessa bestämmelser krävs enligt artikel 7.1 andra strecksatsen att den frist för att anmäla till databasen att ett nötkreatur förflyttats till eller från en anläggning skall iakttas. Härav följer att underlåtelse att beakta denna frist medför att det ifrågavarande nötkreaturet inte kan berättiga till slaktbidrag. Denna avstängning är nämligen följden av att ett av villkoren för bidragsberättigande inte har iakttagits.

49 Såsom framgår av punkterna 40 och 41 i förevarande dom är skyldigheten att iaktta den anmälningsfrist som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 av särskild betydelse bland de gemenskapsbestämmelser som är tillämpliga på identifiering och registrering av nötkreatur.

50 Denna skyldighet, som ger de behöriga myndigheterna möjlighet att i fall av epizooti snabbt lokalisera ett djurs härkomst och omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för att undvika risker för folkhälsan, utgör nämligen ett av de mål för systemet för identifiering och registrering av nötkreatur som anges i de ovannämnda punkterna och särskilt för det system som syftar till att säkerställa att djuren kan spåras effektivt i realtid, vilket är väsentligt med hänsyn till folkhälsan. Härav följer att denna skyldighet inte kan anses utgöra en uppenbart oändamålsenlig åtgärd för att uppnå de ovannämnda målen.

51 Domstolen anger vidare att avstängning från slaktbidrag om fristen för anmälan till databasen överskrids endast avser de nötkreatur beträffande vilka den registreringsskyldighet som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 inte har iakttagits.

52 Svaret på den andra frågan blir således att det vid bedömningen av denna fråga inte har framkommit något som med hänsyn till proportionalitetsprincipen kan påverka giltigheten av artikel 21 i förordning nr 1254/1999, med avseende på att denna bestämmelse medför att ett nötkreatur beträffande vilket den anmälningsfrist som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 inte har iakttagits inte kan berättiga till slaktbidrag och därmed att det avstängs från detta bidrag.

Den tredje och den fjärde frågan

53 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje och den fjärde frågan, som domstolen skall undersöka tillsammans, för att få klarhet i huruvida artiklarna 44 och 45 i förordning nr 2419/2001 skall tillämpas på avstängning från slaktbidrag i fråga om ett nötkreatur, beträffande vilket uppgifter om att det har förflyttats till eller från en anläggning inte har anmälts till databasen inom den i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 föreskrivna fristen, medan de uppgifter som anmälts för sent är korrekta.

54 Domstolen preciserar inledningsvis att förordning nr 2419/2001, såsom generaladvokaten angett i punkt 67 i sitt förslag till avgörande, i princip inte är tillämplig på de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, eftersom dessa omfattas av det tidsmässiga tillämpningsområdet (ratione temporis) för förordning nr 3887/92.

55 Domstolen fastslog emellertid i dom av den 1 juli 2004 i mål C-295/02, Gerken, (REG 2004, s. I-6369, punkt 61), att artikel 2.2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1) skall tolkas så att de behöriga myndigheterna skall tillämpa bestämmelserna i artikel 44.1 i förordning nr 2419/2001 retroaktivt när en stödansökan avseende djur tidsmässigt (*ratione temporis*) omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 3887/92 och det i ansökan förekommer en sådan oegentlighet som medfört att en sanktionsåtgärd skall påföras med stöd av artikel 10.2 a i den sistnämnda förordningen, nu artikel 10b.2 första och andra styckena efter de ändringar som införts genom kommissionens förordning (EG) nr 2801/1999 av den 21 december 1999 (EGT L 340, s. 29), på grund av att bestämmelserna i artikel 44 i förordning nr 2419/2001 är mindre ingripande i fråga om det aktuella agerandet (se även dom av den 8 mars 2007 i mål C-45/06, Campina, REG 2007, s. I-2089, punkterna 32 och 33).

56 Härav följer att de undantag som föreskrivs i artiklarna 44 och 45 i förordning nr 2419/2001 skall tillämpas retroaktivt på sanktionsåtgärder som vidtas med avseende på ansökningar om stöd som tidsmässigt (*ratione temporis*) omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 3887/92, eftersom tillämpning av dessa artiklar leder till mindre ingripande sanktionsåtgärder än dem som skall tillämpas enligt den sistnämnda förordningen som inte innehåller några sådana undantag.

57 Domstolen anger beträffande det materiella tillämpningsområdet för artiklarna 44 och 45 i förordning nr 2419/2001 att de undantag som föreskrivs i dessa artiklar enligt artikel 44.1 i denna förordning skall tillämpas endast på avdrag och avstängning som anges i bestämmelserna i avdelning IV i denna förordning. Härav följer att dessa undantag, med beaktande av upplysningarna i domen i det ovannämnda målet Gerken, i fråga om förordning nr 3887/92 endast kan avse sådana sanktionsåtgärder som dem som anges i den ovannämnda artikel 10b. Denna artikel, som innehåller bestämmelser om sanktionsåtgärder som består av avdrag och avstängning med avseende på hela det stödbelopp som jordbrukaren kan ansöka om, syftar, såsom generaladvokaten angav i punkt 70 i sitt förslag till avgörande, till att ekonomiskt bestraffa jordbrukaren på grund av den skillnad som har konstaterats mellan det antal djur som angetts i stödansökan och det fastställda antalet stödberättigande djur.

58 Såsom framgår av punkt 48 i förevarande dom utgör avstängning från slaktbidrag i fråga om ett nötkreatur, beträffande vilket uppgifter om att det har förflyttats till eller från en anläggning inte har anmälts till databasen inom den i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 föreskrivna fristen, inte en sanktionsåtgärd utan är följden av att villkoren för bidragsberättigande inte har iakttagits.

59 De undantag som föreskrivs i artiklarna 44 och 45 i förordning nr 2419/2001 kan därför inte avse sådan avstängning, varvid ett nötkreatur, med avseende på vilket villkoren för att erhålla det ovannämnda bidraget inte är uppfyllda, skulle berättiga till slaktbidrag.

60 Av det ovan anförda följer att den tredje och den fjärde frågan skall besvaras med att artiklarna 44 och 45 i förordning nr 2419/2001 inte skall tillämpas på avstängning från slaktbidrag i fråga om ett nötkreatur, beträffande vilket uppgifter om att det har förflyttats till eller från en anläggning inte har anmälts till databasen inom den i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 föreskrivna fristen — varvid det ovannämnda nötkreaturet skulle berättiga till slaktbidrag — även om de uppgifter som anmälts för sent är korrekta.

Den femte frågan

61 Den hänskjutande domstolen har ställt den femte frågan för att få klarhet i huruvida artikel 11 i förordning nr 3887/92, artikel 22 i förordning nr 1760/2000 eller artikel 47.2 i förordning nr 2419/2001 skall tolkas så, att en medlemsstat genom

nationella sanktionsåtgärder kan besluta om avdrag eller avstängning från rätten till slaktbidrag i syfte att säkerställa att gemenskapsbestämmelserna efterlevs.

62 Domstolen preciserar inledningsvis att, såsom framgår av punkterna 54 och 55 i förevarande dom, eftersom förordning nr 2419/2001 i princip inte är tillämplig på de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen och uppgifterna i domen i det ovannämnda målet Gerken inte medger att de sanktionsåtgärder som föreskrivs i denna förordning tillämpas retroaktivt annat än när de är mindre ingripande i fråga om det aktuella agerandet, kan artikel 47.2 i den ovannämnda förordningen, som gör det möjligt att kumulera nationella och gemenskapsrättsliga sanktionsåtgärder, inte tillämpas retroaktivt och kan därför inte tillämpas i målet vid den nationella domstolen.

63 Domstolen påpekar därefter att förordning nr 3887/92, i enlighet med sjunde och nionde skälen i densamma, syftar till att på ett effektivt sätt kontrollera att bestämmelserna för gemenskapsstöd följs och att bestämmelser antas som syftar till att effektivt förhindra och vidta sanktionsåtgärder mot oegentligheter och bedrägerier (se dom av den 16 maj 2002 i mål C-63/00, Schilling och Nehring, REG 2002, s. I-4483, punkt 25, och domen i det ovannämnda målet Gerken, punkt 41).

64 I fråga om ansökningar om slaktbidrag för nötkreatur, föreskrivs härvid i den ovannämnda förordningen exakt vilka sanktionsåtgärder i form av avdrag och avstängning från det totala gemenskapsstödet som skall tillämpas vid oegentligheter. Således har genom denna förordning införts ett system med gemensamma bestämmelser som syftar till att skydda gemenskapens ekonomiska intressen.

65 Härav följer att medlemsstaterna inte kan anta föreskrifter om nationella sanktionsåtgärder i form av avdrag och avstängning från det totala gemenskapsstöd som den jordbrukare som lämnar in en ansökan om slaktbidrag kan ansöka om,

eftersom sådana sanktionsåtgärder redan föreskrivs detaljerat i förordning nr 3887/92.

66 Denna tolkning motsvarar i övrigt den uttryckliga formuleringen i artikel 51 i förordning nr 2419/2001 och artikel 75 i kommissionens förordning (EG) nr 796/2004 av den 21 april 2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillkor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare (EUT L 141, s. 18) som ersatt förordningarna nr 3887/92 och nr 2419/2001. Enligt denna lydelse får medlemsstaterna införa lämpliga nationella påföljder för producenter eller andra aktörer som är delaktiga i förfarandet för att bevilja stöd endast om dessa förordningar inte innehåller bestämmelser om tillämpliga minskningar och uteslutningar.

67 Domstolen påpekar slutligen att denna tolkning inte strider mot artikel 11 i förordning nr 3887/92 eller artikel 22 i förordning nr 1760/2000, eftersom den inte utgör hinder mot att medlemsstaterna vidtar nationella sanktionsåtgärder av annat slag än avdrag och avstängning som avses i förordning nr 3887/92.

68 Av det ovan anförda följer att den femte frågan skall besvaras med att artikel 11 i förordning nr 3887/92 och artikel 22 i förordning nr 1760/2000 skall tolkas så, att en medlemsstat inte kan anta föreskrifter om nationella sanktionsåtgärder i form av avdrag och avstängning från det totala gemenskapsstöd som den jordbrukare som lämnar in en ansökan om slaktbidrag kan ansöka om, eftersom sådana sanktionsåtgärder redan föreskrivs detaljerat i förordning nr 3887/92.

Den sjätte och den sjunde frågan

69 Med hänsyn till svaret på den femte frågan saknas skäl att besvara den sjätte och den sjunde frågan.

Rättegångskostnader

70 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) Artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1254/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för nötkött skall tolkas så, att underlåtelse att beakta den frist för att anmäla till databasen att ett nötkreatur förflyttats till eller från en anläggning som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 820/97 medför att detta nötkreatur inte kan berättiga till slaktbidrag och därmed att det avstängs från detta bidrag.

2) **Vid bedömningen av den andra frågan har inte framkommit något som med hänsyn till proportionalitetsprincipen kan påverka giltigheten av artikel 21 i förordning nr 1254/1999, med avseende på att denna bestämmelse medför att ett nötkreatur beträffande vilket den anmälningsfrist som föreskrivs i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 inte har iakttagits inte kan berättiga till slaktbidrag och därmed att det avstängs från detta bidrag.**

3) **Artiklarna 44 och 45 i kommissionens förordning (EG) nr 2419/2001 av den 11 december 2001 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystem för vissa av gemenskapens stödordningar som infördes genom rådets förordning (EEG) nr 3508/92 skall inte tillämpas på avstängning från slaktbidrag i fråga om ett nötkreatur beträffande vilket uppgifter om att det har förflyttats till eller från en anläggning inte har anmälts till databasen inom den i artikel 7.1 andra strecksatsen i förordning nr 1760/2000 föreskrivna fristen — varvid det ovannämnda nötkreaturet skulle berättiga till slaktbidrag —, även om de uppgifter som anmälts för sent är korrekta.**

4) **Artikel 11 i kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92 av den 23 december 1992 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystemet för vissa av gemenskapens stödsystem och artikel 22 i förordning nr 1760/2000 skall tolkas så, att en medlemsstat inte kan anta föreskrifter om nationella sanktionsåtgärder i form av avdrag och avstängning från det totala gemenskapsstöd som den jordbrukare som lämnar in en ansökan om slaktbidrag kan ansöka om, eftersom sådana sanktionsåtgärder redan föreskrivs detaljerat i förordning nr 3887/92.**

Underskrifter